

Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 28. juni 2023

Sak: 2023/0363
Klager: A
Klagemotpart: Glitre Nett AS

Saken gjelder:

Saken gjelder klage over vedtak fattet av Reguleringsmyndigheten for energi («RME») datert 2. februar 2022 i uenighetssak mellom Glitre Nett AS og A om innstallering av strømmåler uten kommunikasjonsenhet og gebyr for gjenåpning etter avstengt strøm. I vedtaket slo RME fast at Glitre Nett AS kunne installere en AMS-måler med deaktivert kommunikasjonsenhet hos klager etter avregningsforskriften § 4-1. RME fant også at gebyret for gjenåpning av strømmen var beregnet i strid med kontrollforskriften § 17-6, men at Glitre Nett AS sin plan om tilbakebetaling var tilfredsstillende. Energiklagenemnda opprettholdt RMEs vedtak.

1 Sakens bakgrunn

- (1) Reguleringsmyndigheten for energi (heretter «RME») fattet den 2. februar 2023 vedtak om at Glitre Nett AS, (tidligere «Agder Energi Nett AS» og heretter «klagemotpart») hadde rett til å installere ny strømmåler uten aktiv kommunikasjonsenhet hos A (heretter «klager») i henhold til forskrift 11. mars 1999 nr. 301 om måling, avregning, fakturering av netjtjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv. (avregningsforskriften) § 4-1.
- (2) Det ble også fattet vedtak om at klagemotparten hadde beregnet timeprisen for tariffer for særskilte tjenester i strid med forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften) § 17-6 frem til 2022. I vedtaket fant RME at klagemotpartens beregning av timesprisen fra 1. april 2022 var i samsvar med kontrollforskriften § 17-6. RME fant også at planen deres om å tilbakebetale klager differansen mellom den interne timesprisen fra 2020 og den nye interne timesprisen fra 2022 var i samsvar med kontrollforskriften § 17-6.
- (3) Saken ble brakt inn som en uenighetssak for RME av klager den 15. april 2021. Klager mente at klagemotparten hadde lovstridig installert en ny strømmåler. Klager mente videre at strømmen var blitt lovstridig avstengt og at gjenåpningsgebyret også var lovstridig. RMEs kompetanse til å avgjøre uenighetssaker er regulert i forskrift av 24. oktober 2019 nr. 1413 om nettregulering og energimarkedet (NEM) § 4-13.

- (4) Klager sendte inn ytterligere informasjon til RME 25. mai og 30. juli 2021.
- (5) RME svarte klager den 10. desember 2021. RME opplyste om definisjonen på AMS og at denne forutsatte kommunikasjonsenhet. Videre viste RME til at de ikke behandler spørsmål om stengning av strøm, og at klage på stenging av strøm eventuelt måtte rettes til Elklagenemnda. Til slutt viste RME til at de tidligere hadde slått fast at det kunne kreves gebyr for gjenåpning av strøm, men at dette forutsatte at stengingen hadde vært lovlig.
- (6) Klager svarte RME 13. januar 2022. Klager ba om at RME skulle vurdere gebyret og stenging av strømmen.
- (7) RME ba klagemotparten i brev datert 25. mars 2022 om å gjøre rede for alle forhold klagemotparten fant relevant for saksbehandlingen.
- (8) Klagemotparten svarte på RMEs forespørsel om informasjon 8. april 2022. Klagemotparten viste til at de som nettselskap hadde ansvar for, og rett til å installere AMS-målere til sine kunder. Det kan likevel gis unntak dersom man fremlegger relevant dokumentasjon. Slik dokumentasjon var blitt fremlagt i saken, og klager ble derfor informert om at ny måler ville installeres med deaktivert kommunikasjonsenhet. Klagemotparten fremholdt at RME ikke kunne ta stilling til lovligheten av stenging av strømmen hos klager, men viste likevel til at de hadde fulgt rutinene for dette. Gjenåpningsgebyret var også utregnet i tråd med regelverket.
- (9) RME ba klagemotparten i brev datert 2. mai 2022 om en nærmere redegjørelse av beregningen for gjenåpningsgebyret. Klagemotparten ettersendte samme dag en tabell som redegjorde for utregningen.
- (10) RME sendte 7. juni 2022 forhåndsvarsel om vedtak, med frist for merknader innen 21. juni 2022. Det ble varslet om at RME anså at klagemotparten hadde rett til å installere AMS-måler uten aktiv kommunikasjonsenhet hos klager, jf. forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 4-1. RME fant også at klagemotparten hadde regnet ut gebyr for gjenåpning av anlegg i strid med forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-6 og at klagemotparten derfor måtte foreta en ny beregning av gebyret.
- (11) Klagemotparten kontaktet RME den 16. juni 2022 og innga merknader til varselet. Klagemotparten viste til at tabellen inneholdt en tvetydelighet og at den ene linjen fremstod som å dekke både stengning og gjenåpning, men dette utgjorde prisen per stenging eller gjenåpning.
- (12) Klager innga merknader til forhåndsvarslet 20. juni 2022. Klager opprettholdt at innstalleringen av strømmåleren var lovstridig. Klager viste videre til at han var enig i at gjenåpningsgebyret var uriktig utregnet, men viste til at saken var omtvistet og ba RME annullere gebyret.
- (13) RME sendte 8. november 2022 et nytt forhåndsvarsel om vedtak, med frist for merknader innen 22. november 2022. Det ble igjen varslet om at RME anså at klagemotparten hadde rett til å installere AMS-måler uten aktiv kommunikasjonsenhet hos klager, jf. kontrollforskriften § 4-1. RME fant også at klagemotparten hadde beregnet timeprisen for tariffer for særskilte tjenester i strid med kontrollforskriften §

- 17-6. Det ble særlig vist til at klagemotparten hadde benyttet en for høy timespris, og viste til et annet vedtak hvor klagemotpartens timepris ble vurdert.
- (14) Klagemotpart innga merknader til varselet 18. november 2022. Klagemotparten innrettet seg etter deler av varselet og skrev at de ville trekke fra differansen mellom den interne timeprisen fra 2020 og den nye interne timeprisen fra 2022 for så å utbetale mellomlegget til klagers gjennomfakturerte strømleverandør.
 - (15) Klager innga merknader til varselet 24. og 25. november 2022. Klager opprettholdt at det, som følge av tvisten mellom klager og klagemotparten, var rettstridig av klagemotparten å ilegge gebyret. Klager ba derfor om at gebyret skulle trekkes.
 - (16) Klager kontaktet RME 23. januar 2023 og ba om en bekreftelse på at saken enda var til behandling. RME svarte samme dag at saken fortsatt var til behandling. Klager sendte den 24. januar 2023 en kopi av et inkassovarsel.
 - (17) RME fattet vedtak i saken 2. februar 2023. RME fant at klagemotparten hadde rett til å installere AMS-måler uten aktiv kommunikasjonsenhet hos klager, jf. kontrollforskriften § 4-1. Klagemotparten hadde beregnet timeprisen for tariffer for særskilte tjenester i strid med kontrollforskriften § 17-6. Klagemotpartens beregning av timeprisen fra 1. april 2022 var i samsvar med kontrollforskriften § 17-6. Klagemotpartens planer om å tilbakebetale klager differansen mellom den interne timeprisen fra 2020 og den nye interne timeprisen fra 2022 var i samsvar med kontrollforskriften § 17-6.
 - (18) Vedtaket fra RME ble påklaget i klage datert 22. februar 2023.
 - (19) RME vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve hele vedtaket, jf. lov om behandlingssaker av 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. Klagen og sakens dokumenter ble oversendt Energiklagenemnda ved RMEs innstilling datert 25. mai 2023.
 - (20) Klager og klagemotpart har i brev datert 26. mai 2023 fått informasjon om saksgangen for Energiklagenemnda og frist til å inngi kommentarer til RMEs innstilling i saken eller andre merknader.
 - (21) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken 28. juni 2023.

2 Reguleringsmyndigheten for energis vedtak

- (22) I vedtaket datert 4. oktober 2022 viser RME kort til sakens bakgrunn og anførsle i saken.
- (23) RME har i sin vurdering vist til at spørsmålet om stenging av strømmen hos klager er regulert av forbrukerkjøpsloven § 48a. Spørsmålet ligger utenfor RMEs virkeområde, og RME avgjør derfor ikke uenighetssaker om stenging av strøm. Uenighet om vilkårene for stenging av strøm behandles av Elklagenemnda. RME avviser derfor klagen på stenging av strøm.
- (24) Klagemotparten har byttet ut klagers gamle strømmåler med en AMS-måler uten aktiv kommunikasjonsenhet. RME har vist til at avregningsforskriften § 4-1 pålegger nettselskapene å installere AMS-måler i alle sine målepunkt. AMS-måleren tilhører

nettselskapet og er deres ansvar, jf. avregningsforskriften § 3-1. Det er derfor nettselskapene som bestemmer når og hvilke målere som skal installeres gitt myndighetsfastsatte krav. Avregningsforskriften § 3-1 annet ledd gjør det klart at sluttbruker plikter å gi nettselskapet adgang til måleren for anlegget sitt.

- (25) Det er videre vist til at definisjonen på AMS er beskrevet i avregningsforskriften § 1-3 tredje ledd: *«Toveis informasjons- og kommunikasjonssystem fra og med elektrisitetsmålere som danner grunnlag for avregning av utveksling, innmating og uttak, til og med sentralsystemet hos nettselskapet eller nettselskapets leverandør.»*
- (26) Denne toveis kommunikasjonen foretas av en egen enhet i måleren. Kommunikasjonsenheten må derfor anses som en del av en AMS-måler, uten denne ville ikke måleren vært i tråd med definisjonen.
- (27) Det er åpnet opp for at kunder som kan dokumentere helseplager gjennom legeattest kan få fritak fra AMS-måler etter avregningsforskriften § 4-1 bokstav b). Fritaket er å oppfatte som oppfylt når kommunikasjonsmodulen er fjernet eller deaktivert.
- (28) Til slutt viser RME særlig til vedtak gjort av Olje- og energidepartementet i brev av 2. september 2019 der det fremgår at *«Det er opp til hvert nettselskap å bestemme om kunder med innvilget fritak fra AMS-målere skal beholde den gamle strømmåleren eller om strømmåleren skal skiftes ut til en digital strømmåler uten sender. Departementet bemerker at ingen kunder har krav på å beholde den gamle måleren.»*
- (29) RME vurderer det derfor slik at klagemotparten kunne bytte ut klagers strømmåler med en AMS-måler uten aktiv kommunikasjonsenhet.
- (30) Når det gjaldt gebyret for gjenåpne strømmen viser RME til at det var blitt beregnet til kroner 4 519. Postene *«oppdrag»* og *«kjørepakke»* står for kroner 2 510 av denne summen. Disse kostnadene er knyttet til bruk av underleverandør for å utføre arbeidet med gjenåpning av anlegg. Disse kostnadene er basert på en fastprisavtale med underleverandøren og er direkte henførbare kostnader til klagemotpartens arbeid med å gjenåpne måleren. Kostnadene kan derfor innhentes gjennom gebyr etter forskrift om kontrollforskriften § 17-6.
- (31) De øvrige kostnadene går til diverse internt arbeid. For det interne arbeidet er det benyttet en timepris på kroner 1 000. I en nylig lignende sak med referanse 201840148, fant RME at samme klagemotparts timepris på kroner 709 var for høy og den nye timeprisen ble beregnet til kroner 256. RME viser imidlertid til at klagemotparten har informert om at de vil tilbakebetale differansen mellom den interne timesprisen fra 2020 og den nye interne timesprisen fra 2022. RME vurderer derfor at AEN gjennom tilbakebetalingsplanen har beregnet timesprisen i samsvar med kontrollforskriften § 17-6.

3 Partenes anførsler

3.1 Klagers anførsler

- (32) Klager har i det vesentlige anført følgende:
- (33) Klager har fått fritak fra AMS-måler, men fikk likevel installert en AMS-måler uten kommunikasjonsenhet. Klager har anført at denne installasjonen er lovstridig. Videre

understrekes det at selv om man skulle finne at klagemotparten kunne installere en AMS-måler, må dette anses som en rett og ikke en plikt etter energiloven eller tilhørende forskrifter.

- (34) Klager har vist til at mens tvisten om å installere ny strømmåler har pågått, har klagemotparten stengt strømmen hos klager. Det var lovstridig å stenge strømmen mens tvisten pågikk.
- (35) Deretter har klagemotparten krevd gebyr i forbindelse med gjenåpning av strømmen. Dette gebyret har også blitt påkrevd mens tvisten pågikk, og fortsatt å bli påkrevd gjennom faktura og inkassovarsel før det ble fattet vedtak i saken. Klager anfører at gebyret ikke kunne innkreves mens beløpet var omtvistet, og at dette var i strid med tvisteloven, tvangsfullbyrdelsesloven og forbrukerkjøpsloven.
- (36) Slik klagenemnda forstår klager bestrider han ikke den nye beregningen av et eventuelt gebyr.

3.2 Klagemotpartens anførsler

- (37) Klagemotparten har i det vesentlige anført:
- (38) Klagemotparten har vist til at utgangspunktet er at alle nettselskaper skal ha installert AMS i alle målepunkt i sitt konsesjonsområde, jf. avregningsforskriften § 4-5 første ledd. Som annet teknisk utstyr må strømmålere byttes ut med jevne mellomrom. Det er nettselskapene som er ansvarlig for alle målere og målerverdier i sitt nettområde, jf. avregningsforskriften § 3-1. Klagemotparten har derfor anført at de kunne installere en AMS-måler uten aktiv kommunikasjonsenhet hos klager, selv om klager hadde fritak for AMS-målere. Klagemotparten har vist til at fritaket gjelder kommunikasjonsenheten i AMS-måleren, og at de som nettselskap eier og har ansvar for klagers strømmåler. Klager kunne derfor ikke motsette seg innstallering av ny måler.
- (39) Klagemotparten har anført at vurderingen av stenging av strøm er utenfor RMEs virkeområde og derfor ikke kan vurderes av RME. Subsidiært vises det til at rutinene ble fulgt i dette tilfelle.
- (40) Når det gjelder ileggelse av gjenåpningsgebyret, har klagemotparten tatt den delen av RMEs vedtak som knytter seg til for høye timepriser ved internarbeid til følge. Klagemotparten har derfor informert at de vil tilbakebetale differansen mellom den opprinnelige interne timeprisen og den nye interne timeprisen fra 2022 som baserer seg på et vedtak i en lignende sak mot klagemotparten.

4 Klagenemndas vurdering

- (41) Saken gjelder klage over RMEs vedtak hvor det ble slått fast at Glitre Nett AS hadde rett til å installere ny strømmåler uten aktiv kommunikasjonsenhet. Saken gjelder også et spørsmål om stenging av strøm.
- (42) Klagenemnda tar først stilling til spørsmålet om klagemotparten hadde adgang til installering av AMS-måler uten aktiv kommunikasjons enhet, eller om klager har rett til å beholde sin gamle strømmåler.
- (43) Det følger av avregningsforskriften § 4-1 at nettselskapene er pliktig å installere AMS (avansert måle- og styringssystem) i hvert målepunkt, med mindre installasjonen er til

vesentlig og dokumenterbar ulempe for sluttbruker. Nemnda viser videre til at nettselskapet har plikt til å gi fritak dersom vilkåret «*vesentlig eller dokumenterbar ulempe*» er oppfylt. Dette fritaket gjelder etter ordlyden kun nettselskapets plikt til å «*sørge for at AMS er installert i hvert enkelt målepunkt*». Rekkevidden av fritaket etter § 4-1 første ledd bokstav b innebærer etter nemndas syn et fritak fra kommunikasjonsmodulen i AMS-målere. En deaktivering av denne medfører at måleren verken kan sende eller motta signaler.

- (44) Det er videre nemndas syn at det er opp til hvert nettselskap å bestemme om kunder med innvilget fritak fra AMS-måler, skal beholde den gamle strømmåleren eller om strømmåleren skal skiftes ut til en digital strømmåler uten sender.
- (45) Nemnda er følgelig enig med RME i at ordlyden i avregningsforskriften § 4-1 ikke er til hinder for at nettselskapene bytter målere, all den tid installasjon gjelder måler uten aktiv kommunikasjonsmodul. Klager har følgelig ikke et krav etter forskriften om å beholde sin gamle måler eller å få installert en ny måler tilsvarende den gamle.
- (46) Nemnda viser til at avregningsforskriften ikke regulerer privatrettslige rettigheter og plikter som er i overensstemmelse med reglene i forskriften, jf. forskriften § 1-2 andre ledd. Nemnda bemerker at behandling av tvister som springer ut av nettleieavtalen (nettselskapenes installasjon, drift og kontroll av måler) følgelig ligger utenfor Energiklagenemndas kompetanse jf. forskrift om Energiklagenemnda § 1.
- (47) Videre bemerker nemnda at også spørsmålet om stenging av strøm og inndrivelse av gebyrkravet er utenfor nemndas virkeområde. Energiklagenemnda behandler klager over enkeltvedtak truffet av RME med hjemmel i energiloven og naturgassloven, jf. forskrift om Energiklagenemnda § 1. Det vises i denne forbindelse til nemndas avgjørelse i sak 2022/0897. Nemnda er enig med RME i at spørsmålene knyttet til markedsføringsloven, avtalerettslige problemstillinger og adgang til stenging av strøm etter forbrukerkjøpsloven § 48a, ligger utenfor RMEs myndighetsområde. Nemnda har heller ikke myndighet til å ta stilling til de nevnte problemstillingene knyttet til tvisteloven, forbrukerkjøpsloven og tvangsfullbyrdelsesloven. Spørsmål om stenging av strøm kan eventuelt bringes inn til Elklagenemnda. Spørsmål knyttet til selve inndrivningen av inkassokrav kan bringes inn til Finansklagenemnda Inkasso.
- (48) Klager har anført at gebyret for gjenåpning av strømmen må falle bort. Klagenemnda viser til at det er adgang til å kreve gebyr for å gjenåpne strømmen etter kontrollforskriften § 17-6. Som vist til over ligger det utenfor klagenemndas myndighet å vurdere om stengingen av strømmen var i tråd med forbrukerkjøpsloven. Det er klagenemndas forståelse av klagers anførsler at selve utmålingen av gjenåpningsgebyret i RMEs vedtak ikke er bestridt. Klagemotparten har også informert om at de vil rette seg etter RMEs vedtak på dette punktet. Klagenemnda går derfor ikke inn på en nærmere utmåling etter kontrollforskriften § 17-6.

5 Vedtak

- (49) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

1. Klagen tas ikke til følge

- ### **2. Reguleringsmyndigheten for energis vedtak 202107610-21 av 2. februar 2023 stadfestes.**

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Trondheim, 28. juni 2023

Henrik Bjørnebye
Nemndsmedlem

Edna Grepperud
Nemndsmedlem

Helle Grønli
Nemndsmedlem

Dokumentet er elektronisk godkjent, og har ingen signatur.